

EL MES DE MARÇ

Es considerat com el mes variable dels mesos de l'any; i és que situat en el trànsit de l'hivern a la primavera, participa de les temperatures d'aquestes estacions.

"Març i abril, mudances mil"

De la inseguretat característica del març se n'ha arribat a crear una forma verbal "marcejar", que hom empra per indicar variabilitat. El refranyer ens diu:

"No hi ha març que no marcegi ni estiu que no pedregui"

"El març té trenta-un dies i tres-centes fesomies"

"Si el març no marceja, ni l'abril abrilaja, tot l'any boveja"

"Març marçador que de nit fa fred i de dia calor"

Els tres darrers dies d'aquest mes són qualificats com "joves d'abril" i els tres primers d'abril per "velles de març" perquè segons creença, el març va manllevar tres dies a l'abril i aquest els hi va deixar i en canvi, li'n va donar tres dels seus, que són els primers del mes vinent.

Contra la tradició que hi havia una vella, vella, que guardava uns ramats, la qual en veure que cap a la darrera d'aquest mes la rufulada i el mal temps no li havien mort ni un cap de bestiar es reia del març amb aquestes paraules:

*"Març, marcell
no m'has mort cap vaca ni vedell*

*truja ni porcell,
cabra ni cabrit;
mal haja, ara que ets finit"*

El març es va anutjar pel fet que la vella en lloc d'agrair-li la seva bondat encara es rigués d'ell; desitjós de venjar-se'n va anar a trobar el seu germà l'abril i li va parlar així:

*"Abril gentil
deixa-me'n un,
deixa-me'n dos,
deixa-me'n tres,
i un que jo en tinc,
ja faran quatre;
que la mala vella
vull pernabatre."*

L'abril va accedir i li va deixar tres dies, que van ésser de bonança i sol, els quals van fer revifar la vella, qui, satisfeta d'haver passat bé la marçada sencera, tota refiada va engegar el bestiar. Però en començar l'abril i quan ella ja no s'esperava cap refulada, van sortir els tres dies de març, furients i esbojarrats, amb moltes ganes de fer mal, i no sols van fer enulir tot el bestiar de la vella, sinó que les ventades se la van emportar a ella i tot.

I el març deia tot satisfet:

*"No sóc abril gentil
sinó el març marçot
que em venjo de tot
i et mato les ovelles i els ovelots
i, si et descuides a tu i tot
a la vora del foc."*

Es probable que aquesta rondalla, popular en diversos països de l'Europa meridional, hagi donat origen al popular refrany:

"Març marçot, mata la vella a

la vora del foc, i la jove si pot"

Dies assenyalats:

Dia 3. Sant Medir: segons la tradició era pagès. Vivia prop de Barcelona. Un dia, durant l'època de les persecucions als cristians, el bisbe de Barcelona i uns quants més, fugien en direcció a Sant Cugat. En passar pel davant de la masia d'en Medir el van veure que plantava faves i el van saludar. Poc després els perseguidors arribaren a la masia i van preguntar a en Medir si havia vist passar el bisbe amb uns quants més. En Medir contestà que sí, que havien passat pel camí mentre ell sembrava les faves que aleshores collia. Els soldats van creure que aquell pagès es burlava d'ells o bé que era cristià i que Déu havia obrat en ell el miracle de fer-li florir i granar les faves en una curta estona. I el van matar.

Dia 19: Sant Josep. Durant molt de temps va restar semioblidat per l'església occidental. La seva devoció no va adquirir certa importància fins el segle XIII. Malgrat el seu secular oblit, avui és el més escollit per patró i el proverbi ens diu:

*"De Joseps, Joans i ases,
n hi ha per totes les cases."*

Tret del "Costumari Català"
de Joan Amades

Teresa Ametller

SUMARI

	Pàgina		Pàgina
EL MES DE MARÇ	2	FENT HISTORIA	11
EDITORIAL	3	CALAIX DE SASTRE	12
OPINIO	4	ENTITATS	13
COL.LABORACIO	5	MEDI AMBIENT	14
TEMA DEL MES: LA ROCA DIU NO A L'OTAN	6	LES ESCOLES	15
EL REFRENDUM	7	PASSATEMPS	16
NOTICIARI	8	CONCURS	17
INFORMACIO MUNICIPAL	10	ESPORTS	18